

SAYIŞTAY KARARLARI

DECISIONS OF TURKISH COURT OF ACCOUNTS

Temyiz Kurulu Kararları

Decisions of Board of Appeal

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 10.02.2021

No : 48947

Konu: Üniversitelerin sosyal tesislerinde çalışan personele fazla mesai ücreti ödemesinin mevzuatımızda yer almaması nedeniyle Üniversite Sosyal Tesisler İşletmesi müdür ve müdür yardımcılarına fazla çalışma ücreti ödenmesinin mümkün bulunmadığı ve Üniversite Senatosunun Sosyal Tesisler Kurma ve İşletme Yönergesi ile böyle bir belirleme yapma yetkisinin bulunmadığı hk.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra,

GEREĞİ GÖRÜŞÜLDÜ:

Konunun Esası Yönünden İnceleme:

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 128 inci maddesinde:

“Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.

Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. (Ek cümle: 7/5/2010-5982/12 md.) Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır.”

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

“Kapsam” başlıklı 1 inci maddesinde:

"Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır.

..."

"Amaç" başlıklı 2 nci maddesinde:

"Bu Kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler.

(Mülga birinci cümle: 13/2/2011 - 6111/117 md.) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulur.",

28 inci maddesinde:

"Memurlar Türk Ticaret Kanununa göre (Tacir) veya (Esnaf) sayılmalarını gerektirecek bir faaliyette bulunamaz, ticaret ve sanayi müesseselerinde görev alamaz, ticari mümessil veya ticari vekil veya kollektif şirketlerde ortak veya komandit şirkette komandite ortak olamazlar. (Görevli oldukları kurumların iştiraklerinde kurumlarını temsilen alacakları görevler hariç). (Ek cümle: 8/8/2011 - KHK-650/38 md.; iptal cümle: Anayasa Mahkemesinin 18/7/2012 tarihli ve E.: 2011/113, K.: 2012/108 sayılı Kararı ile.; (...)) Yeniden düzenleme son cümle: 2/1/2014 - 6514/9 md.) Memurlar, mesleki faaliyette veya serbest meslek icrasında bulunmak üzere ofis, büro, muayenehane ve benzeri yerler açamaz; gerçek kişilere, özel hukuk tüzel kişilerine veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait herhangi bir iş yerinde veya vakıf yükseköğretim kurumlarında çalışamaz.

..."

146 ncı maddesinde ise:

"Bu Kanunun birinci maddesinin birinci fıkrası kapsamına giren memurlar aylık, ücret, ödenek, hizmetle ilgili her çeşit ödeme ve bunların şekil ve şartları bakımından bu Kanundaki hükümlere, aynı maddenin ikinci fıkrası kapsamına giren memurlar özel kanunlardaki hükümlere tabidir.

Memurlara kanun, tüzük ve yönetmeliklerin ve amirlerin tayin ettiği görevler karşılığında bu Kanunla sağlanan haklar dışında ücret ödenemez,

hiçbir yarar sağlanamaz. (Gençlik ve Spor hizmetleri uygulamasında filen görevlendirilecekler hariç.)

..."

Denilmekte olup, bu hükümler karşısında memurların aylık ve ödenekleri ile diğer özlük işlerinin (toplu sözleşme hükümleri saklı kalmak kaydıyla) kanunla düzenlenmesi gerekmektedir birlikte, memurlara kanun, tüzük (artık Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi) ve yönetmeliklerin ve amirlerin tayin ettiği görevler karşılığında bu Kanunla sağlanan haklar dışında ücret ödenemeyecek ve hiçbir yarar sağlanamayacaktır.

Diğer taraftan, devlet memurlarının belirlenmiş olan çalışma saatleri dışındaki fazla çalışmalarının telafi edilmesi konusunda mevzuatımızda iki sistem benimsenmiş durumdadır. Buna göre fazla çalışma, ücretle ya da izin suretiyle karşılanmaktadır. Memurların fazla çalışmalarının ücretle karşılanması hususu; teşkilat kanunlarındaki hükümlere, 657 sayılı Kanunun 178 inci maddesine, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 13 üncü maddesine, bütçe kanunlarına, toplu sözleşme hükümlerine dayanmaktadır.

657 sayılı Kanununun "Çalışma Saatleri" başlıklı 99 uncu maddesinde:

"Memurların haftalık çalışma süresi genel olarak 40 saattir.

Bu süre Cumartesi ve Pazar günleri tatil olmak üzere düzenlenir.

Ancak özel kanunlarla yahut bu kanuna veya özel kanunlara dayanılarak çıkarılacak tüzük ve yönetmeliklerle, kurumların ve hizmetlerin özellikleri dikkate alınmak suretiyle farklı çalışma süreleri tespit olunabilir.

..."

"Günlük Çalışma Saatlerinin Tespiti" başlıklı 100 üncü maddesinin birinci fıkrasında:

"Günlük çalışmanın başlama ve bitme saatleri ile öğle dinlenme süresi, bölgelerin ve hizmetin özelliklerine göre merkezde Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca, illerde valiler tarafından tespit olunur.

..."

Hükümleri bulunmaktadır.

Aynı Kanununun 147 nci maddesinde "fazla çalışma ücreti" kurumların, bu Kanununun 178 inci maddesinde yazılı esaslar çerçevesinde normal çalışma saatleri dışında çalıştırdıkları memurlara, fazla çalışma saati itibariyle ödenen para şeklinde tanımlanmış, "Fazla Çalışma Ücreti" başlıklı 178 inci maddesinde ise aynen:

"A) 99 ve 100 üncü maddeler hükümleri uyarınca tespit olunan günlük çalışma saatleri dışında;

a) Salgın hastalık ve tabii afetler gibi olağanüstü hallerin olması (Bu hallerin devamı süresince),

b) Fabrika, atelye, şantiye, işletme gibi yerlerde İş Kanununa tabi olarak işçi çalıştıran kurumlarca hizmetin gereği olarak işçi ile birlikte çalışma saatleri ve günü dışında çalışmanın zorunlu bulunması,

hallerine münhasır olmak üzere, yapılan fazla çalışmalar ücretle karşılır.

Yukarıda sayılan hallerde yaptırılacak fazla çalışmanın süresi ve saat başına ödenecek ücret Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenir."

B) Kurumlar gerektiği takdirde personelini günlük çalışma saatleri dışında fazla çalışma ücreti vermeksizin çalıştırabilirler. Bu durumda personele yaptırılacak fazla çalışmanın her sekiz saati için bir gün hesabı ile izin verilir. Ancak, bu suretle verilecek iznin en çok on günlük kısmı yıllık izinle birleştirilerek yılı içinde kullanılabilir. Fazla çalışmanın uygulama esas ve usulleri Devlet Personel Başkanlığı ile Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir..."

Hükmüne yer verilmiştir.

Günlük çalışma saatleri dışında yapılacak fazla çalışmanın uygulanmasına ilişkin esaslar ise 19/02/1975 tarihli ve 7/9493 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ekinde yürürlüğe konulan Fazla Çalışmanın Uygulama Esaslarını Gösterir Yönetmelikte düzenlenmiştir. Mezkur Yönetmeliğin "Fazla Çalışmanın Ücretle Karşlanması" başlıklı V. Bölümünün 8 inci maddesinde:

"Devlet Memurları Kanununun 99. ve 100. maddeleri hükümleri uyarınca tespit olunan günlük çalışma saatleri dışında ve aşağıdaki şartların gerçekleşmesi hallerinde fazla çalışma ücretle karşılır:

a) Görevin kanun ile belirli bir süre içinde bitirilmesinin zorunlu bulunması,

b) İnsan, hayvan ve bitkilerle ilgili hastalıklar, arızalar ile tabii afetler gibi olağanüstü hallerin oluşu (Bu hallerin devam süresince)

c) İş Kanununa tabi olarak işçi çalıştıran kurumlarca hizmetin gereği olarak işçi ile birlikte çalışma saatleri ve günü dışında çalışmanın zorunlu bulunması,

d) Görevin gereği olarak çalışma saatlerini aşması zorunlu işlerde çalışılması.

Ancak, 1, 2 ve 3. derece yönetici kadrolarında bulunanlara fazla çalışma ücreti ödenmez.”

9 uncu maddesinde:

“Bakanlıklar ve müstakil bütçeli kuruluşlar 8. maddenin (a), (c) ve (d) fıkraları gereğince yapılacak fazla çalışma için gerekçeli teklif hazırlarlar.”

10 uncu maddesinde de:

“Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, Maliye Bakanlığı ile bütçe mutabakatını sağladıktan; Belediye ve İl Özel İdareleri, bütçelerini vesayet makamlarına tasdik ettirdikten sonra dokuzuncu maddenin (a), (c) ve (d) fıkraları kapsamına giren fazla çalışma taleplerini Devlet Personel Dairesine (Bu Dairenin bağlı bulunduğu Devlet Bakanlığı kanalı ile) gönderirler.”

Hükümleri yer almaktadır.

11/10/2011 tarihli ve 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile memurların farklı mevzuata dayanan kurumsal fazla çalışma ödemeleri kaldırılmış, bunların yerine 27/06/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 13 üncü maddesinde; “Belirli bir sürede bitirilmesi gereken zorunlu ve istisnai işlerden, her defasında ayrıca Bakanlar Kurulu kararı alınması kaydıyla, Bakanlar Kurulunca uygun görülenlerde çalışan 657 sayılı Kanuna tabi personele, ayda elli saati ve bir yılda altı ayı geçmemek üzere yılı merkezi yönetim bütçe kanununda belirlenen fazla çalışma saat ücretinin beş katını aşmamak kaydıyla ilgili kurumun önerisi ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenen çalışma süresi, miktar, usul ve esaslar dahilinde fazla çalışma ücreti ödenebilir. Bu ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz. Diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde yaptıkları fazla çalışma karşılığında herhangi bir ad altında ödeme yapılan personele bu madde uyarınca ayrıca fazla çalışma ücreti ödenmez.” hükmü getirilmiştir. Ancak bu hükme göre ödeme yapılabilmesi, bu hususta Bakanlar Kurulu Kararı (artık Cumhurbaşkanı Kararı) alınmasına bağlanmıştır.

Anlaşılabacağı üzere, fazla çalışmanın ücretle karşılanması konusu mevzuatımızda özel olarak düzenlenmiş, şartları tahdidi olarak sayılmış, usulü belirlenmiştir. Bu durumlar dışında memurlara fazla çalışma ücreti ödenebileceğine dair yasal bir düzenleme bulunmamaktadır.

Dolayısıyla, üniversitelerin sosyal tesislerinde çalışan personele fazla mesai ücreti ödemesinin mevzuatımızda yer almaması bir yana; Üniversite Senatosunun Sosyal Tesisler Kurma ve İşletme Yönergesi ile böyle bir belirleme yapma yetkisi de mevcut değildir.

Özetle, Üniversitede Öğretim Görevlisi kadrosunda bulunan, kadrosunda çalışırken Sosyal Tesisler Müdürlüğü ile görevlendirilen ..... ile Sosyal Memur kadrosunda çalışırken Sosyal Tesisler Müdür Yardımcılığı ile görevlendirilen ..... ve Fakülte Sekreteri kadrosunda çalışırken yine Sosyal Tesisler Müdür Yardımcılığı ile görevlendirilen .....'a Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve Kanun Hükmünde Kararname ile belirlenen sınırları da aşacak şekilde Üniversite Senatosunda kabul edilen ..... Üniversitesi Sosyal Tesisler Kurma ve İşletme Yönergesi'nde yapılan bir düzenleme ile yılı Bütçe Kanunu ile belirlenen fazla mesai ücretinin 15 (onbeş) katı ve diğer personel için ise 8 (sekiz) katına kadar ve ayda en çok yüz elli (150) saate kadar ödeme yapılması yasal mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Sonuç olarak, Sosyal Tesisler Genel Sekreterliğe bağlı Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı bünyesinde faaliyet göstermekte, ister kendi gelirlerinden olsun isterse de üniversite bütçesinden olsun yukarıda detaylı bir şekilde verilen fazla mesai ücretlerine ilişkin mevzuat hükümleri karşısında adı geçen personele fazla mesai ücreti ödenmesi kamu zararına sebebiyet vermektedir.

Bu açıklamalar çerçevesinde, konunun esası yönünden tazmin hükmünde hukuken bir isabetsizlik görülmemekle beraber; (herhangi bir kanıtlayıcı belge gönderilmeden) tazmin hükmüne konu kamu zararının tahsil edildiğine ilişkin bildirim yapılmışsa da -eğer ki temyiz konusu olayla ilgili ise- bu tahsilat ilamın infazı mahiyetinde olacağından bu hususta da Kurulumuzca yapılacak bir işlem bulunmamaktadır.

Sorumluluk Yönünden İnceleme:

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun 32 nci maddesinde:

"Harcama yetkilileri, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına,

kanun, tüzük ve yönetmelikler ile diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumludur.”

Aynı Kanununun 33 üncü maddesinde:

“Bütçelerden bir giderin yapılabilmesi için iş, mal veya hizmetin belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak alındığının veya gerçekleştirildiğinin, görevlendirilmiş kişi veya komisyonlarca onaylanması ve gerçekleştirme belgelerinin düzenlenmiş olması gerekir. Giderlerin gerçekleştirilmesi; harcama yetkililerince belirlenen görevli tarafından düzenlenen ödeme emri belgesinin harcama yetkilisince imzalanması ve tutarın hak sahibine ödenmesiyle tamamlanır.

Gerçekleştirme görevlileri, harcama talimatı üzerine; işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürütürler. ...

Gerçekleştirme görevlileri, bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken iş ve işlemlerden sorumludurlar. ...”

Hükümleri yer almaktadır.

Sayıştayca yapılan incelemeler sonucunda kamu zararı tespit edildiğinde ve kamu kaynağının verimli, etkin ve ekonomik kullanılmadığı saptandığında, 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde sorumlu tutulacak görevli ve yetkililerin belirlenmesi hususundaki tereddütleri gidermeye yönelik 14.06.2007 tarih ve 5189/1 karar No’lu Sayıştay Genel Kurul Kararında da; harcama yetkililerinin, harcama talimatlarının ve buna konu olan harcamaların bütçe ilke ve esaslarına, kanun, tüzük ve yönetmelikler ile diğer mevzuata uygunluğundan sorumlu olduklarına; asli bir gerçekleştirme belgesi olan ödeme emri belgesini düzenleyen sıfatıyla imzalayan gerçekleştirme görevlisinin, düzenlediği belge ile birlikte harcama sürecindeki diğer belgelerin doğruluğundan ve mevzuata uygunluğundan harcama yetkilisi ile birlikte sorumlu tutulması gerektiğine karar verilmiştir.

Öte yandan, 5018 sayılı Kanununun 31 inci maddesinin 3 üncü fıkrası kanunun verdiği yetkiye istinaden yönetim kurulu, icra komitesi, komisyon ve benzeri kurul veya komite kararıyla yapılan harcamalarda, harcama yetkisi ve bu yetkiden doğan sorumluluğun, kurul, komite veya komisyona ait olacağını düzenlenmektedir.

Ayrıca, yukarıda sözü edilen Sayıştay Genel Kurul Kararı'nın "SORUMLULAR" başlıklı 3 üncü Bölümünün "Harcama Yetkilileri" başlıklı 3 üncü maddesinin "Kurul, Komite veya Komisyon Üyelerinin Harcama Yetkisinden Doğan Sorumluluğu" başlıklı (b) fıkrasında da:

"Kurul halinde görev yapan karar organlarının genellikle icra yetkileri bulunmamaktadır. Ancak Savunma Sanayi Müsteşarlığında olduğu gibi bazı kuruluşların karar organlarının icra yetkisi bulunmaktadır. Bu nedenle Kanunun 31 'inci maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan yönetim kurulu, icra komitesi, komisyon ve benzeri kurul veya komite kararıyla yapılan harcamalarda, harcama yetkisinden doğan sorumluluk belirlenirken; kararın, harcama talimatının unsurlarını taşıyıp taşımadığının ve kurul, komisyon veya komitenin harcama sürecinde rol alıp almadığının belirlenmesi gerekmektedir.

Bu durumda;

- Kanunların verdiği yetkiye istinaden yönetim kurulu, icra komitesi, encümen gibi adlarla teşkil edilen yönetim organlarının kararı, harcama talimatının taşınması gereken unsurları taşıyor ve kurul, komisyon, komite harcama sürecinde yer alıyorsa, harcama yetkisinden doğan sorumluluğun yönetim kurulu, icra komitesi, komisyon ve benzeri kurul, komite veya komisyona ait olacağına,

- Yönetim kurulu, icra komitesi, encümen gibi adlarla teşkil edilen yönetim organlarının kararı, harcama talimatının taşınması gereken unsurları taşıyor, ancak kurul, komisyon, komite harcama sürecinde yer almıyorsa, yönetim kurulu, icra komitesi, komisyon ve benzeri kurul veya komitenin sadece harcama talimatının kanun, tüzük ve yönetmeliklere uygun olmasından sorumlu olacağına,

- Yönetim kurulu, icra komitesi, encümen gibi adlarla teşkil edilen yönetim organlarının kararı bir giderin yapılması için harcama yetkilisine izin verme şeklinde düzenlenmiş ise, bu halde kurul, komisyon veya komitenin harcamaya izin veren kararın kanun, tüzük ve yönetmeliğe uygun olmasıyla sınırlı olarak sorumlu olacağına"

Şeklinde karar verilmiştir.

Yine aynı Kararın "Gerçekleştirme Görevlileri" başlıklı 4 üncü maddesinin "Kurul, Komisyon veya Benzeri Bir Organca Düzenlenen Gerçekleştirme Belgelerinde Sorumluluk" başlıklı (c) fıkrasında da:

“5018 sayılı Kanunun 33’üncü maddesi uyarınca mali işlemin gerçekleştirilmesinde görevli olanların sorumluluğu, bu işlemleri yetkili ve görevli olarak yapmalarına ve yapılan giderin bu kişilerce düzenlenen belgeye dayanılarak yapılması hususlarına göre belirlenmektedir.

Bu nedenle mevzuatına göre oluşturulan kurul, komisyon veya benzeri bir organ tarafından düzenlenen keşif, rapor, tutanak, karar veya ödemeye esas benzeri belgelerden doğacak sorumluluğa, işlemi gerçekleştiren ve bu belgeyi düzenleyip imzalayan kurul üyelerinin de dahil edilmeleri ve bu işlem nedeniyle harcama yetkilisiyle birlikte sorumlu tutulmaları gerektiğine çoğunlukla,”

Denilerek kurul, komisyon veya benzeri bir organca düzenlenen gerçekleştirme belgelerindeki sorumluluk durumu açıklığa kavuşturulmuştur.

Rapor dosyası ve eki belgelerin incelenmesinden; yapılan fazla mesai ücreti ödemelerinin tek kaynağının, ... Üniversitesi Senatosu’nun 04.08.2017 tarih ve 12 nolu oturumunda alınan Kararla kabul edilen ..... Üniversitesi Sosyal Tesisler Kurma ve İşletme Yönergesinin (İlam yılındaki belirlen ödeme oranlarıyla) “Fazla Mesai Ücreti” başlıklı 33 üncü maddesi olduğu anlaşılmaktadır. Bu bakımdan Yönerge hükmünün harcama talimatının taşıması gereken unsurlarını taşımadığını söylemek de mümkün değildir.

Ayrıca, temyiz dilekçesinde Senato üyelerinin sorumluluğuna 5189/1 sayılı Sayıştay Genel Kurul Kararı ile gidildiği; hukuki bir olayda sorumluluğun Sayıştay Genel Kurulu Kararı ile belirlenmesinin hukukun temel prensipleri ile bağdaşmayacağı ifade edilmiş olsa da; yukarıda yapılan açıklamalarda belirtildiği üzere Senato üyelerinin sorumluluğu, 5018 sayılı Kanun Çerçevesinde Sorumlu Tutulacak Görevli ve Yetkililerin Belirlenmesi Hakkında Sayıştay Genel Kurul Kararında da belirtildiği üzere 5018 sayılı Kanundan gelen bir sorumluluk olup “ve benzeri kurul veya komite” denilmek suretiyle harcama yetkisinin kapsamı genişletilmiştir. Nitekim söz konusu 5189/1 sayılı Sayıştay Genel Kurul Kararında, bu kurul, komisyon veya komite kararları harcama talimatının taşıması gereken unsurları taşıyıp taşıyamalarına göre ayrılmıştır. Buna göre, savunmalarda da dile getirildiği üzere, kurul (komite, senato v.b.) kararının, harcama talimatının taşıması gereken unsurları taşıyamaması halinde dahi, kurul, komisyon veya komitenin harcamaya izin veren kararın kanun, tüzük ve yönetmeliğe uygun olmasıyla sınırlı olarak sorumlu olacağı belirtilmiştir. Oysa, ... Üniversitesi Sosyal Tesisler Kurma ve İşletme Yönergesinin “Dayanak” başlıklı 3 üncü

maddesinde bu Yönergenin dayanağı olarak belirtilen hiçbir mevzuatta (2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü, 46 ncı ve 47 inci maddesi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 191 inci maddesi, Maliye Bakanlığınca yayınlanan Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usuller, Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ ile yılı Bütçe Kanunları), fazla çalışma ücretinin belirlenmesi için Üniversiteye ya da herhangi bir birimine yetki verilmediği görülecektir.

Bu anlamda, kanun, tüzük ve yönetmeliklere uygun olmayan söz konusu Kararı alan Senato üyelerini de sorumluluğa dâhil eden tazmin hükmünde sorumluluk yönünden de hukuken bir isabetsizlik bulunmamaktadır.

Sonuç itibarıyla, gerek konunun esası yönünden gerekse de sorumluluk yönünden herhangi bir isabetsizlik görülmediğinden; temyiz dilekçelerindeki iddiaların reddedilerek 169 sayılı İlamın 11. maddesinin (a) bendiyle verilen ..... TL'nin tazminine ilişkin hükmün TASDİKİNE,

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 24.02.2021

No : 49104

Konu: Bölge Müdürlüğü tarafından Sanayi Odasına ait taşınmazın 4734 sayılı Kanununun 22/e maddesine göre satın alınması işleminde, binada bulunan kullanılmış demirbaşlar ile Sanayi Odası tarafından yapılması taahhüt edilen ancak yapılmayan tadilatlar için ödeme yapılmasının mümkün olmadığı hk.

Duruşmaya katılan sorumlu, vekili ve Sayıştay Savcısının sözlü açıklamalarının dinlenmesinden ve dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra,

GEREĞİ GÖRÜŞÜLDÜ:

İlamda tazmin hükmü; ..... Bölge Müdürlüğü tarafından ..... Sanayi Odasına ait taşınmazın 4734 sayılı Kanununun 22/e maddesine göre satın alınması işleminde, binada bulunan kullanılmış demirbaşlar ile Sanayi Odası tarafından yapılması taahhüt edilen ve yapılmayan tadilatlar için ödeme yapılması neticesinde toplam 2.400.000 TL kamu zararına sebep olduğu gerekçesiyle verilmiştir.

..... Bölge Müdürlüğü tarafından ..... Sanayi Odası'na ait taşınmazın, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22/e maddesine göre 16.06.2011 tarihinde hizmet binası olarak satın alındığı ve kıymet takdir raporunda arazi, arsa inşaat ve bina için toplam .....TL değer saptandığı ayrıca "diğer özellikler" adı altında ..... TL olmak üzere toplam ..... TL ödeme yapıldığı görülmüştür.

Söz konusu binanın alımının dayanağı olarak gösterilen 4734 sayılı Kanunun "Doğrudan Temin" başlıklı 22/e maddesinde "idarelerin ihtiyacına uygun taşınmaz mal alımı veya kiralanması" düzenlenmiştir. Taşınmazın alımına ilişkin belgeler incelendiğinde, 23.05.2011 tarihli ..... Ticaret Odası, ... Sanayi Odası ve ..... Belediyesinden katılan görevlilerden oluşan 3 kişilik komisyonun hazırladığı "Ekspertiz Raporu" ile;

1. Arazi veya arsa .....TL

2. İnşaat ve Bina .....TL

3. Diğer Özellikler .....TL

TOPLAM ..... TL gayrimenkul fiyat değerlendirmesi yapıldığı,

Ancak "3. Diğer Özellikler" başlığı altında belirtilen ..... TL'nin hangi kalemlerden oluştuğu ve içeriği konusunda herhangi bir açıklayıcı belge ve bilgi bulunmadığı görülmüştür.

Bölge Müdürlüğü ile ....., binanın satışı için anlaşıldıktan sonra, taşınmazın satış şartlarını düzenleyen 16.06.2011 tarihinde taraflar arasında imzalanan Satış ve Teslim Protokolünde; satış ve tapu devrini müteakip .....' nun, ... tarafından Protokol ekinde belirtilen ve 13 kalemden oluşan tamir ve tadilatları yapacağı, binanın mütemmim cüzü olan malzeme, makine, teçhizat, mobilya vb. demirbaşları ...'e belge karşılığı teslim edeceği, bu işler ve teslimler için .....'in .....'ya hiçbir bedel ödemeyeceği, satış belgesi karşılığında .....'dan devralacağı düzenlenmiştir.

Protokol ekinde yer alan ve 13 kalemden oluşan genel talepler şunlardır.

- Gerekli duvar tadilatları krokide belirtildiği gibi yapılacak
- Yıpranmış zeminler laminant veya seramik fayans ile değiştirilecek
- Tüm duvar ve tavanla boyanacak
- Katlarda mevcut bölmeler ihtiyaca göre artırılabilecek
- Her çalışma ofisinde ihtiyaç kadar bir adet dörtlü çalışma grubu veya bir adet tekli masa atılacak
- İnternet bağlantılarının güç kaynağından desteklenebilmesi için kablolama elden geçirilecek
- Her ofiste kişi sayısı kadar ofis boyunda evrak ve elbise dolabı olacak
- Kliması olmayan kat ve odalara klima düşünülecek
- Büyük toplantı salonunun masaları kaldırılıp koltuk kapasitesi artırılabilecek
- Güncel istatistiklerin sürekli yayınlanması için binaya enlemesine 10-15 metre uzunluğunda, 1 metre yüksekliğinde kayan yazı sistemi takılacak
- Mutfakta yemek pişirilmesi ve servisi için gerekli araç ve gereçler olacak (mutfak tezgahı, fırınlı ocak, soğutucu gibi...)
- Yemekhanede 20-25 tane dörder kişilik masa ve sandalye olacak

Binanın 16.06.2011 tarihli satış ve teslim protokolünde, taşınırılar için bedel ödenmeyeceği ve bunların satış belgesiyle devredileceği öngörülmüştür.

Ekspertiz Raporunda belirtilen "Diğer Özellikler" kaleminin, protokolde belirtilen ve alış fiyatı içinde ödemesi yapılan ve protokol ekinde bulunan "Genel Talepler" başlıklı ...'dan yapılması istenen 13 adet tadilat/teslimat için yapılacak ödeme olduğu anlaşılmıştır.

Yapılan incelemede ayrıca, binanın satın alındığı tarihten itibaren bugüne kadar kullanılmadığı, protokolde belirtilen ve alış fiyatı içinde ödemesi yapılan protokol ekinde bulunan "Genel Talepler" başlıklı 13 adet tadilatın yapılmadığı ancak buna karşılık olarak belirlenen ..... TL'lik tutarın peşinen ödenmiş olduğu, öte yandan başış karşılığı bedelsiz olarak teslim alınan demirbaşların da bugüne kadar kullanılmadığı ve şu an içinde atıl vaziyette kullanılamaz durumda olduğu anlaşılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde; "h) Kamu gideri: Kanunlarına dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, mali ve sosyal transferler, verilen başış ve yardımlar ile diğer giderleri ... ifade eder."

Aynı Kanunun "Kamu zararı" başlıklı 71'inci maddesinde; "Kamu zararı, kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.

Kamu zararının belirlenmesinde;

(...)

b) Mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması,

(...)

Esas alınır." denilmektedir.

Yukarıda belirtilen hükümlere göre bir mal alınmadan veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması mümkün değildir. Dolayısıyla bahsi geçen protokol ekinde belirtilen 13 kalem tadilat/teslimat yapılmadan bunlara karşılık olarak belirlenen ..... TL'nin ödenmesi kamu zararı oluşturmaktadır. Kaldı ki, söz konusu alım 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan Temin" başlıklı 22/e maddesine göre yapılmıştır ve bu maddeye göre sadece taşınmaz mal alımı yapılabilir. Binaya sonradan yaptırılacak tadilatlar ve malzeme teslimleri için bu madde kapsamında ödeme yapılması da mümkün değildir.

Ayrıca, Kamu ihale genel tebliğinin 22.1.1.4. bendinde "Diğer taraftan 22 nci maddeye göre ihtiyaçların karşılanmasında onay belgesi düzenlenmesi, onayı takiben ihale yetkilisince görevlendirilen kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılması ve buna ilişkin belgelerin dayanakları ile birlikte onay belgesine eklenmesi zorunludur. İdarelerce gerekli görülmesi halinde, fiyat araştırmaları, ilgili ihale Uygulama Yönetmeliklerinde yaklaşık maliyetin belirlenmesine ilişkin esas ve usuller çerçevesinde yapılabilir." denilmektedir. Yapılan incelemeden ve harcama yetkilisinin duruşma esnasındaki beyanından da, söz konusu alımda piyasa fiyat araştırması yapılması için ihale yetkilisince bir görevlendirme yapılmadığı, alımın bu yönüyle de usulsüz olduğu değerlendirilmiştir.

Öte yandan, gerçekleştirme görevlisi söz konusu işlemde sorumluluğunun olmadığını iddia etmişse de; 14.06.2007 tarihli 5189/1 sayılı Sayıştay Genel Kurul kararında, "...

5018 sayılı Kanunun 33'üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca ödeme emri belgesi, harcama yetkilisi tarafından belirlenen bir görevli tarafından düzenlenecektir.

Ödeme emri belgesi tek başına mali bir işlem sayılmamakla birlikte taahhüt ve tahakkuk aşamalarından sonra ödeme aşamasına geçilmesine esas teşkil etmektedir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 sayılı 3. mükerrer Resmî Gazete 'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 12 ve 13'üncü maddelerinde ödeme emri belgesi düzenleme görevi, ön mali kontrol kapsamında ele alınmakta ve "kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür " şerhi çerçevesinde değerlendirilmektedir.

Aynı esaslarda belirtildiği üzere, harcama yetkilileri, yardımcıları veya hiyerarşik olarak kendisine en yakın üst kademe yöneticileri arasından bir veya daha fazla sayıda gerçekleştirme görevlisini ödeme emri belgesi düzenlemekle görevlendirecek, ödeme emri belgesini düzenlemekle görevlendirilen gerçekleştirme görevlileri de, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde ön mali kontrol yapacaklardır. Bu nedenle ödeme emri belgesini düzenleyen gerçekleştirme görevlisinin yaptığı işlemler nedeniyle sorumluluk üstlenmesi tabiidir.

Ayrıca, harcama birimlerinde süreç kontrolü yapılarak her bir işlem daha önceki işlemlerin kontrolünü içerecek şekilde tasarlanıp uygulanacak, mali işlemlerin yürütülmesinde görev alanlar, yapacakları işlemde önceki işlemleri de kontrol edeceklerdir. Bu bağlamda ödeme emri belgesini düzenlemekle görevlendirilen gerçekleştirme görevlileri de, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde ön mali kontrol yaparak, ödeme emri belgesi üzerine "Kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür" şerhi düşüp imzalayacaklardır. Bu nedenle ödeme emri belgesini düzenleyen görevli, gerçekleştirme belgelerinin ödeme emri belgesine doğru aktarılması yanında, düzenlediği belge ile birlikte harcama sürecindeki diğer belgelerin doğruluğundan ve mevzuata uygunluğundan da sorumludur..." denilmektedir.

Taşınmazın satın alınmasında ödemenin gerçekleştirilmesinin yapıldığı 05.08.2011 tarih ve 43735 sayılı ödeme emri belgesi ve ekleri incelendiğinde, taşınmazın 4734 sayılı Kanununun 22/e maddesi kapsamında alınmasına yönelik ve Şube Müdürü ..... tarafından imzalanmış olan "Yukarıda belirtilen malın ve hizmetin alınması için ihaleye çıkılması hususunu olurlarınıza arz ederim" içerikli onay belgesi 02.08.2011 tarihli iken, taşınmaza ait gayrimenkul fiyat değerlendirmesi konulu ekspertiz raporunun 23.05.2011 tarihli, taşınmaza ait satış ve teslim protokolünün 16.06.2011 tarihli olduğu görülmektedir. Bu onay belgesinin "olur" kısmının Bölge Müdürü ..... tarafından 02.08.2011 tarihinde imzalanmış olduğu da görülmektedir.

5189/1 sayılı Sayıştay Genel Kurul Kararında açıklandığı üzere ve giderin gerçekleştirilmesiyle ilgili ödeme emri belgesi ve eklerinin incelenmesinde görüldüğü üzere, mevzuata uygun olmayan söz konusu ödemenin yapılmasında harcama yetkilisiyle birlikte gerçekleştirme görevlisi de sorumludur.

Ayrıca, sorumlu ..... ve vekili Av. .... tarafından binanın ayıplı mal olması dolayısıyla iadesi talepli davanın Yargıtay'da temyiz kanun yoluyla görülmekte olduğu, bu aşamada Sayıştay tarafından 5018 sayılı Kanununun 71 inci maddesinin b bendi kapsamında kamu zararının tazmini yönünde hüküm kurulmasının kanuna aykırı olacağı ifade edilerek bu konuda Yargıtay tarafından verilecek kararın Sayıştay yargısı bakımından bekletici sorun sayılması talep edilmişse de, bu talep yerinde görülmemiştir. Özel hukuk hükümlerine göre görülen söz konusu dava, davacı Maliye Hazinesi tarafından davalı ..... Sanayi Odasına karşı, binanın ayıplı mal olduğu iddiasıyla ve iadesi talebiyle açılmış bir davadır. Bu davada 23.05.2011 tarihli ekspertiz raporuna yapılmış bir itiraz, karşılıksız olarak ödenen

..... bedelindeki “diğer özellikler” kalemi ile ilgili bir itiraz veya bedeli ödenmiş ama yapılmamış tadilatlar bulunduğu yönünde bir itiraz bulunmamaktadır. Buna göre, Binanın ayıplı mal statüsünde olmadığı yönündeki bilirkişi raporları, asliye hukuk mahkemesi kararı ve bölge adliye mahkemesi kararı da göz önünde bulundurulduğunda, temyiz kanun yoluyla Yargıtay’da görülmekte olan davada verilecek kararın Sayıştay yargısı bakımından bekletici sorun sayılmaması gerektiğine karar verilmiştir.

BU İTİBARLA, ... Sanayi Odası tarafından yapılması taahhüt edilen ve bugüne kadar yapılmayan tadilatlar için peşinen ödeme yapılması sonucu oluşan toplam ..... TL kamu zararının Harcama Yetkilisi ..... ve Gerçekleştirme Görevlisi .....’a müştereken ve müteselsilen ödettirilmesi hükmünü içeren 253 sayılı Daire İlamının 1 inci maddesi hükmünün Tasdikine karar verilen 05.02.2020 tarih ve 47188 tutanak sayılı Temyiz Kurulu Kararının KARAR DÜZELTİLMESİNE MAHAL OLMADIĞINA,

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 21.02.2021

No : 49106

Konu: Niteliği itibarıyla Belediyenin tanıtımını aşan mahiyette olan, Belediyeye ait bir görevin ifası kapsamında bulunmayan, satın alınan hizmete veya hizmetin kabulüne ilişkin herhangi bir kanıtlayıcı belgesi bulunmayan hizmet için ödeme yapılmasının hukuki olmadığı hk.

Duruşmaya katılan sorumlu ve Sayıştay Savcısının sözlü açıklamalarının dinlenmesinden ve dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra; (bu dosyayla duruşma talebinde bulunan sorumlu ....'ye 11.02.2021 tarihinde duruşma günü bildirilmiş olmasına karşın duruşmaya katılmadığından, Hukuk Muhakemeleri Kanununun 369 uncu maddesi hükmü uyarınca dosya üzerinde ve giyabında),

GEREĞİ GÖRÜŞÜLDÜ:

235 sayılı İlamın 8 inci maddesiyle, niteliği itibarıyla Belediyenin tanıtımını aşan mahiyette olan, Belediyeye ait bir görevin ifası kapsamında olmayan, satın alınan hizmete veya hizmetin kabulüne ilişkin herhangi bir kanıtlayıcı belgesi bulunmayan hizmet alımı için ödenen ..... TL'nin tazminine ilişkin hüküm tesis edilmiştir.

11.12.2019 tarih ve 47034 sayılı Temyiz Kurulu Kararıyla, 235 sayılı İlamın 8 inci maddesi hükmünün tasdikine karar verilmiştir.

5393 sayılı Kanunun "belediyenin görev ve sorumlulukları" kenar başlıklı 14 üncü maddesinde: "... kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, ...hizmetlerini yapar veya yaptırır ..." hükmü yer almaktadır.

5393 sayılı Kanunun "belediyenin giderleri" kenar başlıklı 60 ıncı maddesinin k bendinde tanıtım giderleri belediye giderleri arasında sayılmıştır.

İlama konu uygulamada, Belediye tarafından sunulan hizmetlerin tanıtımı, ulusal basın gezisi organize edilmesi, çıkacak haberlerin takibi ve Belediye Başkanının ulusal bir yayına konuk edilmesi amacıyla ..... Ltd. Şti.den hizmet alımı yapılarak bedelinin Belediye bütçesinden ödendiği görülmüştür.

İlama konu olan hizmet satın alınması işinde, Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin 49 uncu maddesine uygun olarak, onay belgesi, piyasa

fiyat araştırması tutanağı, fiyat soruşturması ve sözleşme, fatura, hizmet teslim tutanağı ödeme emri belgesine eklenmiştir. Bu belgelerin incelenmesinde karar tarihinin 23.06.2015 olduğu, hizmet teslim tarihinin 25.06.2015 olduğu, fatura tarihinin 25.06.2015 olduğu görülmektedir.

Hizmet alım işinde yüklenici firma olan ..... Ltd. Şti. tarafından Belediyeye sunulan, ilama konu hizmet alımı işinin somut içeriğini bildiren yazıda: "... ..... Belediyesi koordinasyonunda ulusal basın gezisinin organize edilmesi, çıkacak haberlerin takibi ve Başkan'ın İstanbul'da TV programlarına konuk edilmesiyle ilgili basın danışmanlığı hizmetinin gerçekleştirilmesi kapsamında danışmanlık ücreti olarak ..... LTD.ŞTİ. tarafından üç ay sürecek bir çalışma için; toplam ..... TL + KDV talep edilmektedir" ifadeleri yer almaktadır.

Buna göre üç ay sürecek bir çalışma için 23.06.2015 olan karar tarihinden iki gün sonra 25.06.2015 tarihinde hizmet teslim alındığına dair tutanak düzenlenmiştir.

Dilekçe ve ekleri incelendiğinde, ibraz edilen gazete yazılarının satın alınan hizmetin kapsamını kısmen gösterdiği, bu yazıların bir kısmının ihale tarihinden önceki bir tarihli olduğu, bir kısmının ise işin açıklamasında belirtilen üç aylık sürenin sonrası tarihli olduğu, bu yazıların hizmet alımı kapsamında yapılan çalışmaların sonucu olup olmadığı belli olmadığı, dolayısıyla alınan somut hizmetin belli olmadığı görülmektedir.

BU İTİBARLA, 235 sayılı ilamın 8 inci maddesiyle verilen ..... TL kamu zararının tazmini kararının Tasdiki kararını içeren 11.12.2019 tarih ve 47034 tutanak sayılı Temyiz Kurulu Kararının KARAR DÜZELTİLMESİNE MAHAL OLMADIĞINA,

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 03.03.2021

No : 49149

Konu: Hukuk Fakültesi tarafından yaz okulu programı kapsamında başka şehirlerdeki yükseköğretim kurumlarından ders vermek üzere görevlendirilen öğretim elemanlarından ayrıca seminer hizmeti satın alınarak ilave ödemelerde bulunulmasının mümkün bulunmadığı hk.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelendikten sonra, işbu dosyayla duruşma talebinde bulunan .....’a 17.02.2021 tarihinde duruşma günü bildirilmiş olmasına karşın duruşmaya katılmadığından, Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun 369’uncu maddesi hükmü uyarınca dosya üzerinde ve giyabında,

GEREĞİ GÖRÜŞÜLDÜ:

Konunun esası ile ilgili olarak;

..... Üniversitesi Hukuk Fakültesi tarafından yaz okulu programı kapsamında başka şehirlerdeki yükseköğretim kurumlarından ders vermek üzere görevlendirilen öğretim elemanlarından ayrıca seminer hizmeti satın alınarak ilave ödemelerde bulunulduğu görülmüştür.

Başka şehirdeki yükseköğretim kurumlarından görevlendirilen öğretim elemanlarına verdikleri dersler karşılığında yapılacak ödemelere ilişkin olarak;

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun “Kurumlar arası yardımlaşma” başlıklı 40’inci maddesinde;

“a. Yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri ile öğretim görevlileri bağlı buldukları fakülte veya yüksekokulda haftalık ders yükünü dolduramadıkları takdirde, kendi üniversitelerinin diğer birimlerinde veya o şehirdeki yükseköğretim kurumlarında ders yükünü doldurmak üzere rektör tarafından görevlendirilebilirler. Ders yükü içindeki çalışmalar karşılığında ek ders ücreti ödenmez. Haftalık ders yükünün üstünde başka bir yükseköğretim kurumunda görevlendirilen öğretim elemanlarına görev aldıkları kurum bütçesinden ek ders ücreti ödenir.

...

d. (a) fıkrası uyarınca, kendi üniversitelerinin aynı şehirdeki diğer birimlerinden veya aynı şehirdeki diğer yüksek öğretim kurumlarından

görevlendirilebilecek öğretim elemanı bulunmaması halinde, başka şehirlerdeki yüksek öğretim kurumlarından ders vermek üzere görevlendirilen öğretim elemanlarına 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre geçici görev yolluğu ve anılan fıkradaki esaslara göre iki katı ek ders ücreti ödenir.” denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmüne göre; üniversitelerde eğitim-öğretim programları kapsamında verilecek derslerin öncelikli olarak kendi öğretim elemanları tarafından, ihtiyaç duyulması halinde ise diğer üniversitelerden görevlendirilen öğretim elemanları tarafından verilmesi gerekir. Başka şehirdeki üniversitelerden görevlendirme yapılması durumunda ise 6245 sayılı Kanun hükümlerince geçici görev yolluğu ile iki katı ek ders ücreti ödenmesi gerekir.

..... Üniversitesi Yönetim Kurulu Kararı ile Hukuk Fakültesi 2016-2017 Eğitim-Öğretim Yılı Yaz Öğretimi Takvimi kapsamında ders vermek üzere ..... Üniversitesinden 1, ... Üniversitesinden 3 olmak üzere toplam 4 öğretim elemanının 2547 sayılı Kanun’un 40/d maddesi uyarınca görevlendirilmesine karar verilmiş ve söz konusu kişilere geçici görev yolluğu ve iki katı ek ders ücreti ödenmiştir. Bu şekilde görevlendirilen öğretim elemanlarına geçici görev yolluğu ve ek ders ücreti haricinde ödeme yapılması kanunen mümkün değilken, Fakülte Yönetim Kurulu (FYK)’nın 14.06.2017 tarih ve 213/6 sayılı Kararı doğrultusunda öğretim elemanlarından verdikleri dersin içeriği ile ilgili konularda ayrıca doğrudan temin usulü ile “eğitim hizmeti” satın alınarak bu kişilere ilave ödemelerde bulunulmuştur. Dolayısıyla başka şehirlerden gelen öğretim elemanlarına hukuki dayanağı olmaksızın seminer ücreti adı altında ilave ödemelerde bulunulması sonucu kamu zararına sebebiyet verilmiştir.

5018 sayılı Kanun’un “Hesap verme sorumluluğu” başlıklı 8’inci maddesine göre, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.

Sorumlular tarafından seminer ücretlerinin yaz okulu programı kapsamında öğrencilerden tahsil edilen ücretlerden ödendiği, kamu kaynağı kullanılmadığı, ayrıca 2547 sayılı Kanunun Ek Madde 26’da yaz okulu için oluşturulan kaynağın en fazla %70’inin ders veren öğretim elemanlarına ders ve sınav ücreti olarak ödenebileceği öngörüldüğü halde Üniversite tarafından yalnızca %25’inin

öğretim elemanlarına ödendiği, bu anlamda kamu zararından söz edilemeyeceği belirtilmiş ise de;

2547 sayılı Kanunun Ek 26'ncı maddesinin 3'üncü fıkrasında; "Yaz okulu öğretim ücretleri, öğrenciler tarafından peşin olarak üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü adına kamu bankalarından birinde açtırılacak hesaba yatırılır. Bu tutarlar, Rektörlükçe en geç onbeş gün içinde ilgili bütçe dairesi başkanlığının hesabına yatırılır. Yatırılan miktar Maliye Bakanlığınca ilgili bütçenin mevcut veya yeniden açılacak tertiplerine bir yandan gelir, diğer yandan özel ödenek kaydedilir. Kaydolunan özel ödeneğin en fazla % 70'i yaz okullarında ders vermekle görevlendirilen öğretim elemanlarına ders ve sınav ücreti olarak ödenebilir; kalan kısmı ise üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün mal ve hizmet alımlarında kullanılır. Özel ödeneğin harcanmayan kısmı, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere ertesi yılın bütçesine devren gelir ve ödenek kaydedilir." denilmiştir.

Söz konusu maddeye istinaden çıkarılan "Yükseköğretim Kurumlarında Yürütülen Yaz Okulları Programları Uygulama Esas ve Usuller" in 4'üncü maddesinde ise;

"ı) Yazokulu öğretim ücretleri, öğrenciler tarafından peşin olarak yükseköğretim kurumları adına kamu bankalarından birinde açılacak hesaba yatırılır. Bu miktarlar, Rektörlükçe en geç on beş gün içinde ilgili Yükseköğretim kurumu bütçesine öz gelir olarak kaydedilerek Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının hesabına yatırılır ve Maliye Bakanlığınca bu ödeneklerin kullanılmasına ilişkin olarak belirlenen esas ve usuller çerçevesinde kullanılır.

i) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı hesabına yatırılan yukarıda belirtilen tutarların;

1-En fazla %70'i yaz okulunda ders vermekle görevlendirilen öğretim elemanlarına ders ve sınav ücreti olarak ödenebilir.

2-Kalan kısmı, yükseköğretim kurumlarının başta elektrik, su, yakacak giderleri olmak üzere mal ve hizmet alımlarında kullanılır. Söz konusu ödeneğin harcanmayan kısmı, mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere ertesi yılın bütçesine ödenek kaydedilir.

j) Öğretim elemanlarına ek ders ve sınav ücreti olarak ödenebilecek miktarın toplamı, kaydolunan ödeneğin %70'ini geçemeyeceğinden öğretim elemanlarına,

kurum bütçesi, döner sermaye, bilimsel araştırma projesi ve sair kaynaklardan ayrıca ders ve sınav ücreti ödenemez; herhangi bir ödeme yapılamaz.” hükmüne yer verilmiştir.

2017 yılı Bütçe Kanunu’nun 7’nci maddesinde de; 2547 sayılı Kanununun ek 26’ncı maddesi uyarınca tahsil edilen tutarların yükseköğretim kurumları bütçelerine özel gelir ve özel ödenek olarak kaydedilmeyeceği, tahsil edilen bu gelirlerin, ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine öz gelir ve karşılığı ödenek olarak kaydedileceği belirtilmiştir.

Buna göre; üniversiteler tarafından öğrencilerden tahsil edilen yaz okulu ücretleri Bütçe Kanunu hükümleri çerçevesinde kurum bütçesine öz gelir ve ödenek olarak kaydedilmekte ve bu ödeneğin en fazla %70’lik kısmı ders veren öğretim elemanlarına ders ve sınav ücreti olarak ödenmekte, kalan kısmı ise üniversitelerin başta elektrik, su, yakacak giderleri olmak üzere mal ve hizmet alımlarında kullanılmaktadır. Söz konusu ödeneğin harcanmayan kısmı ise mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere ertesi yılın bütçesine aktarılmaktadır.

Dolayısıyla öğrencilerden tahsil edilen yaz okulu ücretleri Kurumun öz geliri olup, Kurum bütçesi kapsamında yer aldığından kamu kaynağı niteliğindedir ve bu kaynağın 5018 sayılı Kanunda belirtilen ilkeler çerçevesinde etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak kullanılması gerekmektedir. Ayrıca mevzuatta bu kaynağın en fazla %70’inin ders ve sınav ücreti olarak öğretim elemanlarına verilebileceği belirtilerek, bu şekilde yapılacak harcamaya bir üst sınır konulmuş olup, bu hükmün; üst sınıra kadar eğitim hizmeti kapsamında harcama yapılabileceği şeklinde yorumlanması mümkün değildir. Kaldı ki yaz okulu programı kapsamında elde edilen kaynaktan da öğretim elemanlarına ders ve sınav ücreti dışında herhangi bir ödemede bulunulması öngörülmemiş olup, sorumluların bu yöndeki itirazları kabul edilmemiştir.

Diğer yandan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 176’ncı maddesinde; “Konferans ücreti her yıl bütçe kanunlarında gösterilir.” denilmiş olup, 2017 yılı Bütçe Kanunu K Cetvelinin “Konferans Ücreti” başlıklı 11’inci bölümünün 1’inci maddesinin (a) fıkrasında; yükseköğretim kurumlarında yönetim kurullarınca belirlenen öğretim programı dışında yer alan konularda konferans düzenlenebileceği ve her bir konferans için en fazla 25 TL ödenebileceği hususu açıkça belirtilmiştir. Buna göre; Üniversite tarafından düzenlenen her bir konferans (seminer) için mevzuatta belirlenen tutarın ödenmesi icap eder.

Dolayısıyla olayda; kamu zararı, Bütçe Kanununda belirtilen konferans ücreti dikkate alınarak yeniden hesaplandığında; bu tutarın ..... TL [.....-(25,00 TL*6 adet seminer)] olduğu görülmüştür.

.....

Bu itibarla; tüm bu açıklamalar çerçevesinde dilekçelerin esas ve sorumluluk yönünden itirazları reddedilerek, 99 sayılı İlamın 2'nci maddesi ile verilen ..... TL'lik tazmin hükmünden mevzuata uygun olarak ödenen ..... TL'nin düşülerek, geriye kalan ve mevzuata aykırı olarak ödenen ..... TL'nin İlamda adı geçen sorumluların uhdelerinde kalmak üzere, hükmün bu tutar üzerinden DÜZELTİLEREK TASDİKİNE,

karar verildi.